

ÖZET

DİVRİĞİ BÖLGESİ SKARN TİPİ DEMİR YATAĞININ JEOLJİSİ, JEOKİMYASI VE SKARNLAŞMA SÜREÇLERİ

YILMAZER, Erkan Niğde Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Jeoloji Mühendisliği Ana Bilim Dalı

Danışman : Yrd. Doç. Dr. İlkey KUŞÇU

Şubat 2003, 116 sayfa

Cevherleşmeyi kontrol eden magmatik-hidrotermal sistem Geç Kretase yaşlı Murmano plütonunun yerleşme-kristallenme ve soğuma süreçleriyle kontrol edilmektedir. Bölgedeki plütonik kayalar çok yaygın bir alkali metazomatizması (önce Na-Ca, sonra K) etkisiyle önce skapolitleşmiş daha sonra ikincil K-feldispat oluşumları ile belirginleşen potassik alterasyona maruz kalmıştır. Cevherleşme, bu tür metazomatik kayalar içinde gözlenmekte ve endoskarn özellikleri de göstermektedir. Yatakta ekzoskara zonlanma ya hiç gelişmemiştir ya da sınırlı bir şekilde serpantinleşmiş ultramafik kayalar içinde çok ince ve tali damarcıklar olarak gözlenmektedir. Bu çalışmada, Divriği (Sivas) bölgesinde yapılan jeolojik çalışmalar, A-B-kafa cevherleşmelerinin yaygın alkali metazomatizma ve alterasyon geçirmiş plütonik kayalar içinde bulunduğunu göstermektedir. Divriği bölgesinde yer alan demir oksit cevherleşmelerindeki yaygın alkali metazomatizma ve cevherleşmelerle alkali metazomatizma arasındaki ilişkiler, oksit ve sülfid mineralojisi, B-kafa cevher kütlesinin morfolojisi ve dağılımı, bu bölgede yer alan cevherleşmelerin Fe-oksit-Cu-Au yataklarına benzer özellikleri olduğunu göstermektedir.

Anahtar sözcükler: Divriği (Sivas), A-B-kafa cevherleşmeleri, alkali metazomatizması, metazomatik zonlanma, geç alterasyon zonlanma, Fe-oksit-Cu-Au.

SUMMARY

GEOLOGY, GEOCHEMISTRY AND SKARNIZATION PROCESSES OF SKARN- TYPE IRON DEPOSIT IN DİVRİĞİ

YILMAZER, Erkan Niğde University Graduate School of Natural and Applied Sciences Department of Geological Engineering

Supervisor : Assist. Prof. Dr. İlkey KUŞÇU

February 2003, 116 pages

The magmatic-hydrothermal system that controls the mineralizations is related to emplacement, crystallization and cooling of the Late Cretaceous Murmano pluton. The plutonic rocks have been first subjected to a pervasive alkaline metasomatism resulting in scapolitization followed by a potassic alteration resulting in secondary K-feldspar formation. The mineralization is hosted by these metasomatic rocks and by rocks that could be regarded as endoskarns. The exoskarns are not observed or are not of importance and limited to a few veinlets within the serpentinized ultramafic rocks. This study shows that A-B-kafa mineralizations at Divriği (Sivas) occur in metasomatic plutonic rocks that were experienced an extensive and pervasive alkaline metasomatism. Pervasive alkaline metasomatism and relationships between mineralizing events and alkaline metasomatism, the oxide and sulfide mineralogy, morphology and distribution of the iron oxide deposits in and around Divriği (Sivas) suggest that it shows characteristics similar to the Fe-oxide-Cu-Au deposits.

Key words: Divriği (Sivas), A-B-kafa, mineralizations, alkaline metasomatism, metasomatic zoning, late alteration zones, Fe-oxide, Cu-Au.